

Výroční správa o hospodárení obce

Ružiná za rok 2019

V Ružinej, jún 2019

OBSAH

	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Základná charakteristika obce	4
2.1 Geografické údaje	4
2.2 Demografické údaje	6
2.3 Symboly obce	6
2.4 História obce	7
2.5 Kultúrne pamiatky Ružinej	8
2.6 Kultúra	9
2.7 Výchova a vzdelávanie	9
2.8 Hospodárstvo	9
2.9 Organizačná štruktúra obce	10
3. Rozpočet na rok 2017 a jeho plnenie	13
3.1 Príjmy	14
3.2 Výdavky	17
4. Stav a vývoj dlhu	18
5. Doplnujúce informácie k výročnej správe	19
6. Záver	22

1. Úvodné slovo starostu obce

Predkladám Vám Výročnú správu obce, ktorá informuje o realizovaných aktivitách a výsledkoch, ktoré sme dosiahli v priebehu roku 2019.

V roku 2019 sa realizoval projekt „Rekonštrukcia a zvýšenie energetickej hospodárnosti budovy materskej školy v obci Ružiná“, na uvedený projekt obec získala dotáciu.

Významnou investíciou obce bola oprava miestnych komunikácií, ktoré boli už dlhšiu dobu v havarijnom stave a riešenie tohto stavu občania požadovali už niekoľko rokov. Opravou miestnych komunikácií, tak značne stúpol majetok obce a tiež hodnota nehnuteľností našich občanov. Zároveň sme využili prítomnosť stavebnej firmy a opravila sa aj komunikácia smerom do bani a v chatovej oblasti.

Podarilo sa nám predať časť pozemkov nachádzajúcich sa v chatovej oblasti, čím došlo k navýšeniu kapitálových príjmov obce.

Boli sme úspešní pri podaní žiadosti na projekt „Technika pre letnú a zimnú údržbu“, bola nám schválená dotácia vo výške 98 900,- €.

Koncom roku sme zahájili práce na rekonštrukcii kultúrneho domu, na ktorú sme získali dotáciu. Z týchto financií sa vymenila podlaha kultúrneho domu. Ďalšia rekonštrukcia sály kultúrneho domu pokračovala začiatkom roku 2020 – maľovanie, rekonštrukcia stropu a osvetlenia, výmena opony na javisku a tiež dverí na vstupe do sály a vo vestibule kultúrneho domu. Touto modernizáciou sály sme zveľadili obecný majetok, ktorý môže byť prostriedkom pre získavanie financií do obecného rozpočtu. Plánujeme sálu využívať na obecné kultúrne akcie a zároveň ju aj za poplatok prenajímať potenciálnym záujemcom.

Podarilo sa nám získať aj dotáciu na vybudovanie detského ihriska pri Materskej škole, ktorú plánujeme využiť v priebehu roku 2020.

Obec podala v priebehu roku 2019 žiadosti o poskytnutie dotácie na projekty

- Prístavba dvojgaráže k hasičskej zbrojnici
- Zabezpečenie dostupnosti objektov občianskej vybavenosti pre MRK v obci Ružiná – chodníky
- Zvýšenie energetickej účinnosti polyfunkčnej budovy Obecného úradu

Tiež spomeniem množstvo kultúrnych a spoločenských akcií - Rybársky ples, Deň obce, ktoré boli financované mimo zdrojov obce.

Myslím si, že rozvoj našej obce sa ubera lepším smerom a pevne verím, že v nasledujúcom roku budeme naďalej pracovať na jej obnove, zveľadňovaní a skrášľovaní.

Jozef Líška
starosta obce

2. Základná charakteristika Obce RUŽINÁ

Obec Ružiná je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Lučenec a Banskobystrického samosprávneho kraja.

2.1 Geografické údaje

Obec Ružiná sa nachádza v Novohradskom regióne v severozápadnej časti Lučeneckej kotliny na sútoku potokov Teplica a Drieňovec.

Obec Ružiná

Zemepisné súradnice obce: 48° 26' SZŠ, 19° 35' VZD, 260 metrov stred obce, 240 - 607 m v chotári. Chotár tvorí vrchovina s veľmi zložitou geologickou stavbou. Obec Ružiná sa pýši svojou malebnou prírodou – prírodné rezervácie Ružinské jelšiny, Pobrežie Ružinej. Ružinská priehrada, ktorá slúži aj na športovo rekreačné využitie. V roku 2019 začali priehradu vypúšťať z dôvodu rozsiahlej opravy objektov vodnej stavby a nevyhovujúceho technického stavu. V prevádzke je od r. 1974. Po rekonštrukcii – jej napustenie bude závislé od hydrologických podmienok.

Ružinská priehrada pred vypustením

Zdroj: Erika Urbanová

Ružinská priehrada po vypustení

Zdroj: Erika Urbanová

Celková rozloha obce je 10 851 146 m².

Obec Ružiná susedí s obcami Divín a Lovinobaňa z hľadiska cestnej dostupnosti. S obcou Tuhár z hľadiska katastrálnych území. Pričom vzdialenosť od hlavnej cesty E571 v smere Zvolen – Lučenec predstavuje 5 km od obce Lovinobaňa.

2.2 Demografické údaje

Hustota obyvateľov: 77,87 /km²

Národnostná štruktúra: slovenská národnosť

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu: rímsko-katolíci, evanjelici a.v.

Vývoj počtu obyvateľov k 1.1.2019: **860**

- narodení: 5
- zomrelí: 11
- prihlásení: 4
- odhlásení: 13
- počet obyvateľov k 31.12.2019: **845**

2.3 Symboly obce

Erb obce:

V Heraldickom registri Slovenskej republiky je zaevidovaný v tejto podobe: v modrom štíte medzi dvomi malými, kolmo postavenými striebornými radlicami (čerieslom a lemešom) vyrastá z červeného, zlato lemovaného srdca zlatá trojruža s dvomi pukmi na zelenej listnatej stopke.

Vlajka obce:

Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej, žltej, červenej, bielej a modrej. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Symboly obce sú zaevidované v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou R-8/95.

2.4 História obce

Najstaršie stopy po ľudskom osídlení v okolí Ružinej sa nachádzajú v jaskyni Mara medvedia, kde archeologický prieskum zistil keramiku pilínskej kultúry (1500 – 1250 pred n.l.) z doby bronzovej. Obec Ružiná vznikla pravdepodobne v 13. až 14. storočí, lebo organizovaná kolonizácia je dokladovaná z tohto obdobia na divínskom panstve, kde vznikli početné nové šoltýske usadlosti – Lehoty. Prvú písomne doloženú zmienku o Ružinej pod názvom Rosalehota máme až z roku 1499, ktorá patrila Divínskemu hradnému panstvu. Etymologický názov Rosalehota sa odvádza od latinského názvu Ruže, čiže Ružová Lehoty, podľa ľudovej etymológie divými ružami zarastené údolie, ktoré sa stalo aj miestom odpočinku kráľovských a zemepánskych poľovačiek. Pod Božíkovom a Kopaňami sa dodnes hojne vyskytujú divé ruže. Ruža je atribútom svätej Alžbety Durinskej. Postupne sa z Rosalehoty ustálilo pomenovanie Ružiná, kým Lehota sa definitívne vypustila z pôvodného pomenovania od roku 1920. Už v 17. storočí sa v obci používalo pečatidlo, v ktorom zo srdca vyrastá trojruža. Vľavo a vpravo od nich sú písmená S a F (pravdepodobne iniciálky zemepána Sigismundus Forgách) a radlica (čerieslo a lemeš) s latinským kruhopisom SIG. POSSES. ROSA LEHOTA 1670 (v preklade „Pečať obce Ružová Lehoty“).

Obecná pečať z Ružinej - rok 1670

V roku 1553 Ružiná ako Rosalehota patrila do okresu slúžneho Juraja Madácha. V roku 1554 patrila hradu Šomoška. Tento hrad dobyli Turci 31. júla 1575. Ružiná v roku 1596 mala 11 poddanských usadlostí. V roku 1687 mala Ružiná 21 poddanských domácností. V roku 1720 spísali 16 poddanských domácností a 1 zemiansku domácnosť. V obci zaregistrovali mlyn. Skoro každá sedliacka usadlosť mala ovocné záhrady, vinice a pri domoch pestovali aj ruže. V roku 1775 obyvatelia Ružinej postavili murovaný rímsko-katolícky kostol. Ružiná bola poddanská obec, ktorá patrila do haličského panstva, rentu odvádzala od roku 1767. Prvý súpis obyvateľov v Uhorsku (1784-1787) pre obec Ružinú (r. 1786 Róscha-Lehota) uvádza 40 domov, 75 rodín, počet obyvateľov 396. V roku 1826 bol zemepánom Ružinej gróf Karol Zichy. Obyvatelia sa živili väčšinou poľnohospodárstvom. V okolí Ružinej odpradáva existovala aj banská ťažba. V miestach terajšej Banskej breziny, Siedmimi chotármi boli bane na zlato a striebro. V roku 1913 štatistický lexikón uvádza: Ružiná (Rózsaszálás), malá obec, Novohradská župa, okres Halič, počet domov 105, počet obyvateľov 546, notársky obvod a štátna matrika v Divíne, zákonná stolica Ballassagyarmat,

okresný súd s právomocou úradu pozemkových kníh Lučenec, žandárske sídlo Divín, posledný telegraf Lovinobaňa, posledná pošta Divín.

V roku 1920 sa definitívnym názvom obce stáva Ružiná. V roku 1921 obec mala 528 obyvateľov. V roku 1947 má 682 obyvateľov, v roku 1972 má 891 obyvateľov, katastrálna výmera obce 1 085 ha. V katastri obce bolo v roku 1973 vybudované vodné dielo na ploche 170 ha. Jeho vybudovaním sa zabezpečuje ochrana pred povodňami, slúži na zavlažovanie, je vyhlásené za rybársky revír.

Už v 19. storočí začala ťažba vápenca, ktorý sa tu aj spracúval na rôzne drvené a mleté frakcie využívané v kamenárstve, stavebníctve i poľnohospodárstve. V roku 1909 začala ťažba magnezitu, v r. 1913 bola postavená lanovka do Lovinobane, ktorou bol dopravovaný magnezit. Pieskové, tzv. honkové bane sa nachádzali na pozemkoch dr. Jána Forgáča z Haliče, neďaleko vápencových lomov. Ťažil sa tu kvarcitový piesok, vhodný na odlievanie malých odliatkov. Ťažil sa v dvoch malých ložiskách pri Ružinej a odvážal sa do zlievárni do Lučenca, Cinobane, Filákovce a Ózdu. Pod Bôžikovom sa ťažil lomový kameň. V Ružinej v období prvej ČSR a prvej SR bola aj výrobňa škridlí. Škridle sa vyrábali pod značkou „GATUR“.

2.5 Kultúrne pamiatky Ružinej

Kostol v Ružinej z r. 1750 má patróna Sv. Františka z Assisi – je to jednodňová stavba dĺžka 14,45 m šírka 7,75m s rovným uzáverom, pristavanou sakristiou a predstavanou vežou. Priestory sú zaklenuté pruskými klenbami. Nad vstupom je murovaný chór s mrežou v parapete. Fasády sú členené pilastrami, na podstrešnej rímse majú obličkový vlys. Veža je zastrešená podkasaným ihlanom. Pôvodne tu boli tri zvony, veľký o váhe 318 kg, stredný 140 kg a malý 45 kg. Jeden bol rekvirovaný v 1. svetovej vojne a druhý pukol. V súčasnosti sú vo veži znova 3 zvony. Hlavný oltár tvorí reliéf sv. Františka z Assisi, na ľavej strane oltára stojí socha sv. Alžbety a na pravej strane socha sv. Jozefa, polychrómové drevorezby. V roku 1927 bol kostol značne poškodený bleskom. Ďalšie opravy sa konali v rokoch 1947, 1980, 1994, 1995, 1996, 1997.

Kostol sv. Františka v Ružinej

Kaplnka – nachádza sa smerom k vápencovému lomu pri prameni Pod káplonkou. Pôvodne bola zhotovená z kameňa a tehál v 19. storočí, pôdorys 3 x 2 m, výška 3 m, zaklenutá klenba s obrazom Panny Márie, kovaný ozdobný plot. V okolí sú vysadené pamätné stromy. Opravami fasády kaplnky sa odstránila pôvodná architektúra i datovanie.

Kaplnka

Cintorín – leží na svahu s **krížovou cestou** so 14 stanicami, obrazy boli pôvodne v kostole, ich autorom bol Gerhard Fugel, tlač Max Hirner z Mníchova.

2.6 Kultúra

Kultúrny a spoločenský život v obci zabezpečuje:

- Kultúrny dom
- Miestna knižnica
- Rímsko-katolícky kostol

2.7 Výchova a vzdelávanie

Výchovu a vzdelávanie detí v obci v súčasnosti poskytuje:

- Základná škola Ružiná (1. – 4. roč.) - bez právnej subjektivity
- Materská škola Ružiná - bez právnej subjektivity

Na mimoškolské aktivity je zriadený:

- Školský klub detí pri ZŠ Ružiná

2.8 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- Potraviny Anka
- Fresh – zmiešaný tovar
- Espresso
- Pizza & bar

- FOXPOWER, spol. s r.o. – výkon zemných prác
- BUILDING JOB Líška spol. s r.o - stavebné práce
- STARES Plus spol. s r.o. – rekreačné zariadenie
- ERAT spol. s r.o. – rekreačné zariadenie
- SVP š.p. odštepny závod Banská Bystrica – rekreačné zariadenie

2.9 Organizačná štruktúra obce

Starosta obce:	Jozef Líška
Zástupca starostu:	Ing. Ondrej Kliment
Hlavný kontrolór obce:	p. Lýdia Banašová
Obecné zastupiteľstvo:	Ing. Ondrej Kliment p. Anna Lehot'áková Ing. Ondrej Baline Ing. Ján Iždinský Ing. Jaroslav Rajman - do 20.10.2019 - vzal sa mandátu p. Jozef Fízel' Mgr. Marek Kliment – do 3.1.2019 – zánik mandátu <i>(nezlučiteľnosť funkcie poslanca OZ s funkciou učiteľa ZŠ zriadenej obcou)</i> p. Jozef Fajčík – od 28.3.2019 p. Peter Szilágyi – od 21.10.2019
Komisie:	1. Komisia pre kultúru a šport 2. Komisia stavebná a životného prostredia 3. Komisia ekonomická 4. Komisia ochrany verejného záujmu

Obecné zastupiteľstvo (OZ) je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov, zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Funkčné obdobie OZ sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva na štyri roky.

Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce: určuje zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce, schvaľuje rozpočet a jeho zmeny, kontroluje jeho čerpanie, schvaľuje záverečný účet obce, rozhoduje o prijatí úveru, alebo pôžičky, schvaľuje územný plán obce, rozhoduje o zavedení a zrušení miestnej dane a ukladá miestny poplatok, vyhlasuje miestne referendum, určuje plat starostu a hlavného kontrolóra, volí a odvoláva hlavného kontrolóra, schvaľuje štatút obce, rokovací poriadok OZ a zásady odmeňovania poslancov, zriaďuje, zrušuje a kontroluje rozpočtové a príspevkové organizácie obce, schvaľuje združovanie obecných prostriedkov, zriaďuje a zrušuje orgány potrebné na samosprávu obce, udeľuje čestné občianstvo obce, obecné vyznamenania a ceny, ustanovuje erb obce, pečať obce, prípadne znelku obce.

Obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Komisie sú zložené z poslancov a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom. Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo.

Hlavný kontrolór obce – volí a odvoláva ho obecné zastupiteľstvo, je zamestnancom obce, vzťahujú sa na neho všetky práva a povinnosti ostatného vedúceho zamestnanca. Bez

súhlasu OZ nesmie podnikat', alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť a byť členom riadiacich, kontrolných, alebo dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť. Funkcia hlavného kontrolóra je nezlučiteľná s funkciou poslanca, starostu, člena orgánu právnickej osoby ktorej zriaďovateľom je obec, iného zamestnanca obce.

Obecný úrad – zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených OZ, zabezpečuje písomnú agendu orgánov obce a orgánov OZ a je podateľňou a výpravňou písomností obce, zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie OZ, obecnej rady a komisií, vypracúva písomné vyhotovenia rozhodnutí obce, vykonáva nariadenia, uznesenia OZ a rozhodnutia obce. Prácu obecného úradu riadi starosta. Organizáciu obecného úradu, počet zamestnancov a ich pracovné činnosti ustanovuje organizačný poriadok obecného úradu.

- **Sídlo:** Obecný úrad, Ružiná 102, 985 52 Divín
- **IČO:** 00316393 **DIČ:** 2021250979
- tel. číslo: 047/4396116
- e-mail: starosta.ruzina@gmail.com
- web: www.ruzina.eu
- Bankové spojenie: Prima banka Slovensko, a.s., pobočka Lučenec
- Číslo účtu IBAN: SK71 5600 0000 0060 4801 7001

Zamestnanci obce:

- Administratívna pracovníčka – dane a poplatky, register obyvateľov, register adries, pokladňa, stavebná agenda, školská jedáleň, ...
- Ekonómka – účtovníctvo, financie, rozpočtovníctvo, dotácie, mzdy, personalistika, majetok obce, štatistiky...
- Hlavná kontrolórka obce
- Pomocná administratívna pracovníčka (projekt z UPSVaR od 1.11.2018 – 30.6.2020)
- Pomocná administratívna pracovníčka (projekt z UPSVaR od 1.7.2019 – 28.2.2021)
- Pracovník na čistenie verejných priestranstiev (projekt UPSVaR od 1.6.2019 – 31.5.2020)
- Pracovník na čistenie verejných priestranstiev (projekt UPSVaR od 1.7.2019 – 23.12.2019) – okamžité skončenie pracovného pomeru.
- Pomocný pracovník (projekt z UPSVaR od 1.6.2019 do 31.1.2021)

- Pomocný pracovník pre údržbu areálov (projekt z UPSVaR od 1.1.2019 – 30.4.2019)
- Pracovník na čistenie verejných priestranstiev (projekt UPSVaR od 1.6.2019 – 29.2.2020)
- Pomocný pracovník údržby budov a areálov (projekt z UPSVaR od 1.1.2019 – 30.9.2019)
- Pomocný pracovník údržby budov a areálov (projekt z UPSVaR od 1.11.2018 – 31.7.2019)
- Koordinátor AČ
- Upratovačka OcU
- MŠ – riaditeľka, 3 učiteľky, upratovačka (1 učiteľka projekt z UPSVaR)
- ZŠ – riaditeľka, 2 učelia, vychovávateľka, upratovačka
- ŠJ – 2 kuchárky

Zamestnanci na dohodu:

- Technik BOZP
- Správca internetovej stránky obce
- Právnik
- Knihovník
- Správca domu smútku
- Kontrola plynových zariadení (kurič) ZŠ, MŠ
- Elektrikár
- Údržbár
- Vodár
- Učiteľ náboženstva
- Príprava volieb do Európskeho parlamentu (dotácia)
- Príprava volieb prezidenta SR – 1. a 2. kolo (dotácia)
- Likvidácia po požiarí športového areálu
- Sociálna posudková činnosť

3 Rozpočet na rok 2018 a jeho plnenie

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2019. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2019 bol zostavený ako vyrovnaný. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a iných zdrojov. Podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy č. 523/2004 v znení neskorších predpisov je obec ako subjekt verejnej správy právnickou osobou zapísanou v registri organizácií, ktorý vedie Štatistický úrad SR v zmysle zákona č. 5401/2001 o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2019 bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 23/40 28. marca 2019 ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový s prebytkom 44 975,- € a kapitálový rozpočet ako schodkový so schodkom 139 400,-€. Bol zostavený bez programovej štruktúry v súlade s § 4 ods. 5 zákona 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Rozpočet bol zmenený trikrát:

- prvá zmena schválená dňa 30.8.2020 uznesením č. 11/3
- druhá zmena schválená dňa 18.11.2020 uznesením č. 14/17 – 14/20
- tretia zmena vykonaná rozpočtovým opatrením č. 3 zamestnancom obce k 31.12.2019
Koncom roka bolo vykonané rozpočtové opatrenie v zmysle Zásad o hospodárení s finančnými prostriedkami obce Ružiná. Rozpočtové opatrenie č. 3 k 31.12.2019 - o účelovo určené prostriedky zo ŠR hlavne na úseku školstva a sociálnych služieb, ktoré v zmysle zákona č. 583/2004 Z.z. nepodlieha schváleniu OZ. Úpravu príjmov a výdavkov zrealizovala účtovníčka obce na zrealizovanie rozpočtu pred ročnou účtovnou závierkou k 31.12.2019.

Upravený rozpočet k 31.12.2019 a jeho plnenie bolo v nasledujúcej výške:

Rozpočet obce k 31.12.2019 v eurách

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene
Príjmy celkom	1 058 090	1 280 325
z toho :		
Bežné príjmy	560 397	596 176
Kapitálové príjmy	403 268	374 324

Finančné príjmy	94 425	309 825
Výdavky celkom	1 058 090	1 222 686
z toho :		
Bežné výdavky	515 422	541 137
Kapitálové výdavky	542 668	681 549
Finančné výdavky	0	0
Rozpočtové hospodárenie obce	0	57 639

Po vykonaných úpravách bol rozpočet obce prebytkový vo výške + 57 639,00 €. Bežný rozpočet bol prebytkový vo výške + 55 039,00 €, kapitálový rozpočet – 307 225,00 a finančné operácie boli + 309 825,00 €.

V rámci rozpočtového provizória počas prvého štvrťroka boli realizované len nevyhnutné bežné prevádzkové výdavky.

Celkove je možné finančné hospodárenie obce za rok 2019 hodnotiť pozitívne, keď celkové príjmy dosiahli objem 1 244 541,62 € a výdavky sa čerpali vo výške 1 230 600,67 €. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami je kladný vo výške + 13 940,95 €.

3.1 Príjmy

V skutočnosti k 31.12.2019 plnenie celkových príjmov dosiahlo objem 1 244 541,62 €, čo predstavuje 97,21 % plnenie upraveného rozpočtu. Na tomto priaznivom plnení sa podieľajú bežné príjmy, kapitálové príjmy a príjmy z finančných operácií.

Z celkových príjmov dosiahli príjmy z vlastných zdrojov 737 979,95 €, príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 490 004,44 €, poplatky stravné v ŠJ 16 557,23 €.

Bežné príjmy

Bežné príjmy spolu dosiahli k 31.12.2019 objem 599 378,67 €, čo predstavuje 100,53 % plnenie ročného rozpočtu. Z celkových bežných príjmov tvoria príjmy z vlastných zdrojov 397 140,95 € a príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 185 680,49 €, poplatky za stravné v ŠJ 16 557,23 €. V porovnaní s rokom 2018 sú bežné príjmy vyššie o 82 592,67 €. Nárast zaznamenávame najmä u daňových príjmov + 24 665,- €, u transferov a grantov zo ŠR a fondov + 47 834,- € a zvýšenie nedaňových príjmov o 9 743,- €.

Daňové príjmy celkom k 31.12.2019 dosiahli objem 373 004,75 €, čo je 113,49 % plnenie ročného rozpočtu. Plnenie daňových príjmov podľa druhov je nasledovné:

Daň z príjmov fyzických osôb poukazovaná územnej samospráve dosiahla za sledované obdobie plnenie vo výške 323 032,67 €, čo predstavuje 100,00 % plnenie upraveného rozpočtu. Oproti skutočnosti 2018 je plnenie na tejto dani vyššie o 19 941,- €.

Daň z nehnuteľnosti dosiahla spolu 32 972,57 €, čo je 95,46 % plnenie rozpočtu. Z tohto objemu tvorí daň z pozemkov 13 651,08 € a daň zo stavieb 19 321,49 €. Za rozpočtový rok bolo zinkasovaných 28 816,32 EUR, za nedoplatky z minulých rokov 4 156,25 EUR. K 31.12.2019 obec eviduje pohľadávky na dani z nehnuteľností u 338 daňovníkov v sume 11 489,94 EUR.

Daň za psa dosiahla plnenie vo výške 784,- €, čo je 95,73 % ročného rozpočtu.

Daň za nevýherné hracie automaty dosiahla plnenie vo výške 0 €, čo je 0 % ročného rozpočtu.

U dani za ubytovanie je skutočné plnenie vo výške 2 099,20 €, čo predstavuje 139,95 % plnenie.

Na **dani za užívanie verejného priestranstva** sa získalo 3 959,10 €, čo je 131,97 % plnenie.

Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady dosiahol plnenie vo výške 10 157,21 €, čo je 90,13 % plnenie rozpočtu. K 31.12.2019 obec eviduje na tejto dani nedoplatok u 611 daňovníkov vo výške 21 136,92 €. Jedná sa prevažne o občanov, ktorí sú v hmotnej núdzi.

Nedaňové príjmy dosiahli objem 24 136,20 € a tým 110,40 % plnenie rozpočtu. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku sú príjmy vyššie o 9 743,- €.

U **príjmov z úhrad za vydobyté nerasty** bolo získaných 518,35 €.

U **príjmov z prenájmu budov a priestorov** sa rozpočet splnil na 114,37 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje príjem 3 080,- €.

Z prenájmu strojov bolo získaných 1 102 €, čo je 100,00 % plnenie.

Na 89,88 % bol splnený rozpočet u **ostatných** poplatkov, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 1 078,50 €. Príjmy boli získané za overovanie podpisov, listín a správne poplatky v rámci stavebného konania.

Poplatky a platby za predaj a poskytované služby dosiahli objem 1 285,77 €, čím bol celoročný rozpočet splnený na 257,15 %. Príjmy boli získané za hlásenie v miestnom rozhlase vo výške 170 €, a 1 115,77 € za predaj výrobkov, tovarov a služieb – údržba – kosenie pre SVP a prefakturované energie a voda za rekonštrukciu MŠ.

Z poplatkov za MŠ obec získala 322 € a z **poplatkov za ŠKD** 397,80 €, čím bol rozpočet splnený na 102,83 %.

Za **stravné** od zamestnancov obce (OcÚ, MŠ, ZŠ, ŠKD a ŠJ) bolo získaných 6 669,84 €, čo je 148,22 % plnenie rozpočtu.

Poplatky a platby za prebytočný hnuťelný majetok 2 500,- €.

Na **úrokoch** z vkladov bolo získaných 1 337,16 € a na **príjmoch z výťažkov lotérií** bolo obci poukázaných 96,64 €.

Z vratiek, príjmov z dobropisov a iných príjmov bolo získaných 5 844,78 € a to preplatky z ročného zúčtovania zdravotného poistenia a preplatky pri vyúčtovaní elektrickej energie a plynu.

Bežné granty a transfery boli k 31.12.2019 obci poskytnuté vo výške 185 680,49 €, čím je ročný rozpočet splnený na 100,28 %. Rozhodujúcu časť predstavujú **transfery zo štátneho rozpočtu na prenesené kompetencie štátu**. Jedná sa o nasledovné transfery:

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
Okresný úrad BB – odbor školstva	107 912,00	ZŠ - normatívne fin. prostr.
Okresný úrad BB – odbor školstva	3 785,00	ZŠ - odchodné
Okresný úrad BB – odbor školstva	2 595,00	MŠ - predškola
Okresný úrad BB – odbor školstva	1 300,00	ZŠ - vzdeláv. žiakov so SZP
Okresný úrad BB – odbor školstva	1 274,00	ZŠ - vzdelávacie poukazy
Okresný úrad BB – odbor školstva	2 250,00	ZŠ – škola v prírode
Okresný úrad BB – odbor školstva	263,00	ZŠ–učebnice-cudzí jazyk, prvouka
MV SR	1 088,51	Voľby prezidenta I. a II. kolo
MV SR	730,69	Voľby EÚ 2019
Dobrovoľná požiarna ochrana BA	3 000,00	DHZ-doplnenie výbavy
OÚ BB-odbor starostliv.o život.prostr.	81,98	Životné prostredie-ochrana
MV SR	289,41	Hlásenie pobytu občanov a registra
MV SR	24,40	Register adries
UPSVaR Lučenec	9 186,00	Podpora výchovy k stravovacím návykom - HN
UPSVaR Lučenec	348,60	Podpora vých. k plneniu školských povinností
Úrad vlády SR	8 000,00	Rozvoj športu–detské ihrisko MŠ
UPSVaR Lučenec	3 689,12	Osobitný príjemca-rodinné prídav.
UPSVaR Lučenec	963,00	Osobitný príjemca-dávky HN
UPSVaR Lučenec-ESF	29 527,69	Projekty UP-zamestnanci
UPSVaR Lučenec-ESF	7 985,23	Projekty UP-zamestnanci
UPSVaR Lučenec-IZM	1 387,86	Projekty UP-zamestnanci

Zostatok dotácií z roku 2019 vo výške 14 967,87 € bol vyčerpaný do 31.3.2020 a vyčerpané v súlade s ich účelom.

Kapitálové príjmy

Na rok 2019 boli rozpočtované kapitálové príjmy vo výške 374 324,- €. V roku 2019 získala obec nasledovné kapitálové príjmy: 10 000,- € - dotácia na rekonštrukciu podlahy kultúrneho domu, 294 323,95 € - dotácia na rekonštrukciu MŠ a príjem z predaja pozemkov v chatovej oblasti 31 014,- €.

Finančné operácie

Prostredníctvom príjmových finančných operácií boli prevedené nevyčerpané finančné prostriedky ŠR z roku 2018 – základná a materská škola a školská jedáleň vo výške 14 225,- € na financovanie ich výdavkov. Ďalej boli prostredníctvom finančných operácií čerpané finančné prostriedky z rezervného fondu vo výške 295 600,- € na rekonštrukciu miestnych komunikácií.

3.2 Výdavky

Výdavky celkom k 31.12.2019 sú vyčerpané vo výške 1 230 600,67 €, čo je 100,65 % plnenie upraveného rozpočtu.

Na celkových výdavkoch sa bežné výdavky podieľajú čiastkou 562 485,48 € kapitálové výdavky 668 115,19 € a finančné operácie čiastkou 0 €.

Výdavky financované z vlastných zdrojov obce predstavujú 60,19 % z celkového objemu a výdavky financované zo ŠR a fondov predstavujú 39,81 % z celkového objemu.

Bežné výdavky

Bežné výdavky dosiahli plnenie vo výške 562 485,48 čo je 103,95 % plnenie upraveného rozpočtu a boli hradené z vlastných zdrojov vo výške 360 247,76 € a z dotácií zo ŠR, fondov a grantov vo výške 185 680,49 €, stravné ŠJ 16 557,23 €.

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku je plnenie bežných výdavkov vyššie o 151 840,48 €. Čerpanie výdavkov v porovnaní s upraveným rozpočtom je nasledovné: výkonné a zákonodarné orgány 110,19 %, finančné a rozpočtové náležitosti 90,19 %, všeobecné verejné služby inde neklasifikované 96,38 %, transakcie verejného dlhu 0,00 %, ochrana pred požiarmi 93,37 %, všeobecná pracovná oblasť 98,32 %, cestná doprava 325,25 %, nakladanie s odpadmi 102,18 %, rozvoj obcí 181,53 %, verejné osvetlenie 1,73 %, rekreačné a športové služby 74,49 %, kultúrne služby 115,16 %, vysielačie a vydavateľské služby 215,84 %, náboženské a iné spoločenské služby 105,85 %, predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou 108,53 %, primárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou 96,91 %, vzdelávanie nedefinované podľa úrovne 102,38 %, vedľajšie služby poskytované v rámci primárneho vzdelávania 99,78 %, staroba 100 %, rodina a deti 100 %, sociálna pomoc občanom v HN 83,38 %.

Bežné výdavky financované **z vlastných zdrojov** boli použité predovšetkým na financovanie samosprávnych funkcií obce – nakladanie s odpadom, úpravu miestnych komunikácií, verejné osvetlenie, verejnú zeleň a verejné priestranstvá, prevádzka kultúrneho domu, miestnej knižnice, športových areálov, domu smútku a cintorína, miestny rozhlas, činnosť obecného úradu a obecného zastupiteľstva, ako aj financovanie originálnych kompetencií na úseku školstva (materská škola, školský klub detí a školská jedáleň).

Bežné výdavky hradené **z dotácií zo ŠR a fondov** boli použité najmä na financovanie prenesených kompetencií štátu na úseku školstva, ochrany životného prostredia, evidencie obyvateľstva a sociálnej starostlivosti – hmotná núdza.

Kapitálové výdavky

Z rozpočtovaných kapitálových výdavkov 681 548,70 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2019 v sume 668 115,19 EUR, čo predstavuje 98,03 % čerpanie.

a) Rekonštrukcia miestnych komunikácií

Z rozpočtovaných 347 834,00 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2019 v sume 347 715,58 EUR, čo predstavuje 99,97 % čerpanie – financované z vlastných prostriedkov.

b) Rekonštrukcia materskej školy

Z rozpočtovaných 323 714,00 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2019 v sume 309 814,70 EUR, čo predstavuje 95,71 % čerpanie. Financovanie: 294 323,95 – z dotácie, 15 490,75 € z vlastných prostriedkov – spoluúčasť obce.

c) Rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu

Z rozpočtovaných 10 000,00 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2019 v sume 10 584,91 EUR, čo predstavuje 105,84 % čerpanie.

Finančné operácie

Z rozpočtovaných výdavkových finančných operácií 0,00 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2019 v sume 0,00 EUR, čo predstavuje 0,00 % čerpanie.

Hospodárenie obce Ružiná bolo v roku 2019 priaznivé najmä vplyvom vyšších príjmov z podielových daní, ale tiež aj nedaňových príjmov.

Disponibilný objem finančných prostriedkov koncom roka umožnil úhradu takmer všetkých faktúr za vykonané práce a služby. K 31.12.2019 predstavovali neuhradené faktúry z bežného obchodného styku čiastku 40 354,89 €. Jedná sa predovšetkým o faktúry týkajúce sa roku 2019 doručené na úrad do 15.1.2020 a faktúra za rekonštrukciu MŠ vo výške 34 423,85.

Pri porovnaní plnenia celkových príjmov a celkových výdavkov za rok 2019 je možné konštatovať prebytkové rozpočtové hospodárenie, keď celkové príjmy obce boli o 13 940,95 € vyššie ako výdavky. V bežnom rozpočte bol vykázaný prebytok príjmov v porovnaní s výdavkami + 36 893,19 €.

Kapitálový rozpočet: schodkový, nakoľko prebehla rekonštrukcia materskej školy, kultúrneho domu a miestnych komunikácií. Schodok: -332 777,24 €.

V oblasti finančných operácií boli príjmy z prevodu nevyčerpanej dotácie ŠR z roku 2018 na úseku základnej školy, materskej školy a školskej jedálne 14 225,- €, prevod z rezervného fondu obce 295 600,- €. Vo finančných operáciách je vykázaný prebytok 309 825,- €, ktorý bol použitý na vysporiadanie schodku kapitálového rozpočtu.

Vyčíslenie výsledku hospodárenia v zmysle zákona č. 583/2001 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, § 10 ods. 3 písm. a) a b) je uvedené v záverečnom účte obce Ružiná za rok 2019.

4 Stav a vývoj dlhu

Zostatok celkového dlhu k 31.12.2019 na splátkach istín úverov je 0,00 €. V roku 2019 bola na istinách úveru uhradená čiastka 0 € a splátky úrokov z úveru boli uhradené vo výške 0 €.

Dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania:

Obec v zmysle ustanovenia § 17 ods. 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- a) celková suma dlhu obce neprekročí **60%** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku **25 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

c)

Zostatok istiny k 31.12.2019	Skutočné bežné príjmy k 31.12.2018	§ 17 ods.6 písm. a)
0,00	516 785,59	0 %

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. a) zákona č.583/2004 Z.z. bola splnená.

Suma ročných splátok vrátane úhrady výnosov za rok 2019	Skutočné upravené bežné príjmy k 31.12.2018	§ 17 ods.6 písm. b)
0,00	378 939,59	0,00 %

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. b) zákona č.583/2004 Z.z. bola splnená.

5 Doplnujúce informácie k výročnej správe

Výsledok hospodárenia obce za rok 2019 porovnaním bežných a kapitálových príjmov a bežných a kapitálových výdavkov v zmysle § 10 ods. 3 a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je schodok vo výške -295 884,05 € a bude riešený v návrhu záverečného účtu obce za rok 2019.

Obec vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky, uverejnené pod č. MF/16786/2007-31 a jeho novelizácie č. MF/27059/2008-311 zo dňa 17.12.2008. V účtovníctve sleduje

a vykazuje vynaložené náklady a výnosy podľa časového hľadiska súvisiace s účtovnými prípadmi týkajúcimi sa roku 2019.

Na základe výkazu Súvaha Úč ROPO SFOV 1-01 je stav majetku a zdrojov krytia nasledovný:

A K T Í V A

Názov	ZS k 1.1.2019 v EUR	KZ k 31.12.2019 v EUR
Majetok spolu	2 101 377,93	2 436 699,18
Neobežný majetok spolu	1 549 433,26	2 192 972,29
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	1 383 229,26	2 026 768,29
Dlhodobý finančný majetok	166 204,00	166 204,00
Obežný majetok spolu	551 559,48	243 187,64
z toho :		
Zásoby	0,00	101,85
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	27 926,36	31 682,43
Finančné účty	523 669,12	211 403,36
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	349,19	539,25

P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2019 v EUR	KZ k 31.12.2019 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	2 101 377,93	2 436 699,18
Vlastné imanie	1 684 992,63	1 722 991,77
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 684 991,77	1 722 991,77
Záväzky	71 768,72	100 718,22
z toho :		
Rezervy	900,00	900,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	14 224,75	14 967,87
Dlhodobé záväzky	1 075,99	1 587,43
Krátkodobé záväzky	55 567,98	83 262,92
Bankové úvery a výpomoci	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	344 616,58	612 989,19

Podľa účtovnej evidencie a výkazu ziskov a strát Úč. ROPO SFOV 2-01 bol vývoj nákladov a výnosov za rok 2019 vykázaný nasledovne:

N Á K L A D Y

Ukazovateľ	Rok 2018	Rok 2019
SPOLU	489 492,32	617 717,50
Spotrebované nákupy	72 146,05	79 626,97
Služby	44 659,20	72 328,45
Osobné náklady	290 622,47	374 360,07
Dane a poplatky	60,00	74,01
Ostatné náklady	10 953,50	19 938,98
Odpisy, rezervy, opravné položky	70 118,03	70 510,70
Finančné náklady	933,07	878,32
Mimoriadne náklady	0,00	0,00
Náklady na transfery	0,00	0,00

V Ý N O S Y

Ukazovateľ	Rok 2018	Rok 2019
SPOLU	558 324,92	655 920,64
Tržby za vlastné výkony a tovar	20 871,90	21 983,08
Zmena stavu vnútroorganizač.zásob	0,00	0,00
Aktivácia	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	357 167,11	374 880,81
Ostat.výnosy z prevádzkovej činnosti	4 166,21	36 719,64
Zúčtovanie rezerv a oprav.položiek	600,00	111,24
Finančné výnosy	1141,08	1 337,16
Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozpoč.příjmov	174 378,62	220 888,71
Výsledok hospodárenia pred zdanením	68 832,60	38 203,14
Splatná daň z príjmov	189,77	204,00
Výsledok hospodárenia po zdanení	68 642,83	37 999,14

Výsledok hospodárenia vykázaný v účtovníctve – porovnaním nákladov a výnosov k 31.12.2019 je zisk vo výške + 37 999,14 €. Tento výsledok hospodárenia je ovplyvnený

vyššími výnosmi ako v daňovej, tak aj v nedaňovej oblasti. V zmysle postupov účtovania pre obce sa dosiahnutý výsledok hospodárenia nerozdeľuje, resp. strata sa nezúčtováva na ťarchu budúcich období.

b) Po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti osobitného významu s dopadom na hospodárenie roku 2019.

c) Predpokladaný vývoj v činnosti obce - v roku 2020 obec plánuje: dofinancovanie rekonštrukcie MŠ – faktúra za rekonštrukciu MŠ splatná v januári 2020, výstavba dvojgaráže pri hasičskej zbrojnici, rekonštrukcia chodníkov v obci, rekonštrukciu kultúrneho domu, nákup mraziaceho boxu do domu smútku, nákup techniky na zimnú a letnú údržbu a začatie IBV Záhumnie - v prípade vytvorenia dostatočných zdrojov na realizáciu akcií.

d) Obec Ružiná nevykonáva činnosť v oblasti výskumu a vývoja.

e) Obec nenadobudla nové vlastné akcie.

f) Výsledok hospodárenia je riešený v záverečnom účte obce za rok 2019.

g) Obec nemá organizačné zložky v zahraničí.

6 Záver

Táto výročná správa sa vyhotovuje za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019, podľa výsledkov účtovnej závierky za IV. Q. Účtovná závierka bola odovzdaná na MF SR prostredníctvom systému RIS SAM v zákonom stanovenom termíne v elektronickej podobe. V budúcnosti bude obec aj naďalej zabezpečovať plnenie úloh v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Vypracovala: Ing. Kralinská Anna
V Ružinej, dňa 22.6.2020

Predkladá: **Jozef Líška, starosta obce**

Táto výročná správa bola schválená uznesením OZ č. 6/6 dňa 30.7.2020.

Použité materiály:

Drenko, J., Šupín, M: Ružiná (monografia), Obec Ružiná 1999
Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
www.ruzina.eu